

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
Протокол № 5 від 25.06.2020 р.

Голова _____ Дубовий О.М.

ПОЛОЖЕННЯ

**про Комісії з академічної доброчесності
і університетську Комісію з етики та управління
конфліктами у
Національному університеті кораблебудування
імені адмірала Макарова**

Введено в дію наказом ректора
№ 156 від 30.06.2020 р.

Ректор _____ С.І.Трушляков

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Мета та завдання комісій	4
3. Структура, склад та Повноваження Комісій	5
4. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності та її порушення	6
5. Організація роботи комісій	8
6. Прикінцеві положення.....	10

Обговорено та схвалено на засіданні методичної ради НУК (протокол № 5 від 18.06.2020 року) Положення про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова.

Укладачі: А.В. Лабарткава, В.В. Івата, В.В. Савочкіна.

Миколаїв: Навчальний відділ НУК, 2020р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію (далі – **Положення**) з етики та управління конфліктами у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» (далі– **Університет**) визначає основні організаційні засади діяльності Комісії з академічної доброчесності та Комісії з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова (далі – **Комісії**), процедуру розгляду справ щодо порушення Кодексу та норм академічної доброчесності членами університетської спільноти, а також способи дисциплінарного впливу.

1.2. Дане Положення розроблене відповідно до Закону України «Про освіту» (Закон № 2145-VIII від 05.09.2017), Закону України «Про вищу освіту» (№1556-УІІ від 01.07.2014р.), Рекомендації Міністерства освіти і науки «Про запобігання корупції» № 1/9-650 від 23.10.2018 року для закладів вищої освіти, Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року (протокол №11). В тексті положення використано інформацію з відкритих ресурсів вітчизняних та закордонних закладів вищої освіти.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, матеріалах Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.4. Діяльність Комісії базується на принципах законності, чесності та порядності, справедливості, взаємної довіри, компетентності та професіоналізму, відповідальності, партнерства та взаємоповаги, прозорості.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КОМІСІЙ

2.1. Комісія з питань етики та управління конфліктами та комісії з академічної доброчесності– колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів, фундаментальних принципів академічної доброчесності та розв’язанню етичних конфліктів між членами університетської спільноти:

2.2. Завданнями комісії є:

- сприяти зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками науково-освітньої діяльності, консолідації університетської спільноти;
- налагоджувати діалог і досягати згоди шляхом об’єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультувати в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності Університету або Положення про академічну доброчесність;
- представляти Університет у зовнішніх відносинах з питань академічної культури та виконання норм Етичного Кодексу в Університеті;
- надавати експертні оцінки щодо етичності дій і поведінки членів університетської спільноти та рекомендації щодо застосування санкцій за порушення Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності НУК та Положення про академічну доброчесність;
- розробляти рекомендації щодо покращення культури поведінки членів університетської спільноти та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів;

- прийняття рішень про вид відповідальності, що мають бути застосовані до осіб, які порушують етичні норми та порушення норм академічної доброчесності.

3. СТРУКТУРА, СКЛАД ТА ПОВНОВАЖЕННЯ КОМІСІЙ

3.1. Члени постійно діючих комісій з етики та управління конфліктами та комісій з академічної доброчесності працюють громадських засадах. Склад комісій затверджується наказом ректора Університету.

3.2. До складу Комісії з етики та управління конфліктами входять проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник юридичного відділу, завідувач аспірантури та докторантури, начальник відділу кадрів, начальник відділу методичного забезпечення та моніторингу якості навчання, начальник навчального відділу, керівник групи сприяння академічній доброчесності, представники професорсько-викладацького складу інститутів факультетів у кількості не менше одного представника інституту (факультету), голова профкому Університету, голова студентського самоврядування Університету.

3.3. Комісія з академічної доброчесності створюється наказом під головуванням директора інституту (декана факультету) і складається з представників професорсько-викладацького складу кафедр інституту (факультету) у кількості не менше одного представника кафедри, голови самоврядування інституту (факультету).

3.4. До складу комісій не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом ректора.

3.5. Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачами вищої освіти до складу зазначених комісій залучаються представники органів студентського самоврядування (*не менш трьох осіб*).

3.6. Залежно від специфіки питання, що розглядається, за потреби, письмовим розпорядженням голови Комісії до її складу вводяться додаткові члени з числа співробітників університету. За необхідністю до складу Комісії (за їх згодою) можуть вводитись представники вітчизняних і закордонних організацій (закладів вищої освіти, наукових установ, підприємств тощо).

3.7. Строк повноважень Комісій становить 5 років.

3.8. Повноваження Комісій:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення Кодексу корпоративної культури та академічної доброчесності НУК, Положення про академічну доброчесність та готувати відповідні висновки;
- одержувати від усіх учасників освітнього процесу та структурних підрозділів Університету інформацію та документи, необхідні для здійснення своїх повноважень;
- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні та програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів професійної етики та академічної доброчесності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження етичних принципів та принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність;
- приймати рішення про вид відповідальності, що мають бути застосовані щодо осіб, стосовно яких встановлено факти порушення норм академічної доброчесності:

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ЇЇ ПОРУШЕННЯ

4.1. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньо-наукової діяльності покладається на здобувачів вищої освіти та співробітників Університету.

4.2. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками Університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

4.3. Рішення щодо академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності приймається Комісією з етики та управлінням конфліктами та/або Комісією з академічної доброчесності.

4.4. Для *здобувачів вищої освіти* Комісії з *академічної доброчесності* можуть призначати такі види академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів, заліків тощо;
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);
- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної роботи;
- повторне виконання окремого розділу (розділів) кваліфікаційної роботи;
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- повторне виконання кваліфікаційної роботи;
- проведення додаткової перевірки інших робіт, автором яких є порушник;
- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу, позбавлення академічної стипендії;

4.5. Для *співробітників університету* Комісії з *академічної доброчесності* можуть призначати такі види академічної відповідальності:

- проведення додаткової перевірки на наявність ознак академічного плагіату всіх робіт, автором яких є порушник;
- відкликання з розгляду (друку) робіт, автором яких є порушник і підготовка яких була здійснена з порушенням академічної доброчесності;

- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання фінансування для проведення наукових досліджень та реалізації освітніх проектів, стипендій, грантів тощо.

4.6. Комісія з етики та управлінням конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) може призначати такі види академічної відповідальності для **здобувачів вищої освіти**:

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукового дослідження), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів;
- рекомендувати до розгляду Вченою радою університету питання щодо позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання;
- рекомендувати до розгляду директором інституту (деканом факультету) питання щодо відрахування здобувача вищої освіти з Університету.

4.7. Комісія з етики та управлінням конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) для **співробітників університету** може рекомендувати до розгляду ректором, Вченою радою університету або іншими органами та посадовими особами (відповідно до розподілу повноважень) призначення для порушника таких видів академічної відповідальності:

- виключення із Вченої ради, дорадчих і робочих органів університету або обмеження права на участь у роботі таких органів на певний термін;
- письмове попередження;
- позбавлення почесних звань, нагород, стипендій тощо, присуджених університетом;
- відмова в рекомендації щодо присвоєння вченого звання, наукового ступеня тощо;
- звільнення;
- обмеження участі порушника в наукових дослідженнях, виключення з окремих наукових проектів;
- рекомендувати до розгляду Вченою радою університету питання щодо позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання;
- рекомендувати до розгляду директором інституту (деканом факультету) питання щодо відрахування здобувача вищої освіти з Університету.

4.8. Комісія з етики та управлінням конфліктами (крім призначення зазначених вище видів академічної відповідальності) для **співробітників університету** може рекомендувати до розгляду Вченою радою університету (з подальшим клопотанням перед Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, іншими відомствами на національному та міжнародному рівнях) питання щодо призначення для співробітників університету таких видів академічної відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати

визначені законом посади;

- відмова у присудженні наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання;
- позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання.

4.9. За кожне порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти і співробітники університету можуть бути притягнуті як до одного, так і до кількох видів академічної відповідальності залежно від рішення вказаних вище комісій. Комісії можуть також розглядати питання щодо вчинення дій, які містять ознаки порушення академічної доброчесності, з наданням рекомендацій щодо притягнення до інших видів відповідальності, передбачених чинним законодавством України.

4.10. Застосування конкретного виду академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється з урахуванням:

- визнання порушником провини у порушенні академічної доброчесності, усвідомлення ним неприпустимості подальших порушень;
- факту співпраці з комісією або відмова від співпраці під час розгляду справи про порушення;
- факту першого порушення або систематичності вчинення порушень, їх сукупності;
- ступеню впливу порушення на репутацію університету, інституту (факультету), кафедри, наукової школи тощо;
- ступеню впливу порушення на якість та подальші результати навчання (для здобувачів вищої освіти) та здійснення освітньої і наукової діяльності (для педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників).
- інших обставин вчинення порушення.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ КОМІСІЙ

5.1. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання скликаються у разі необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

5.2. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення Етичного кодексу університетської спільноти, норм академічної доброчесності чи про можливість такого порушення, повинен звернутися до Голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, навчальний курс, група, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

5.3. Не допускається подання клопотання без обґрунтованої інформації по суті порушення, з неправдивою (наклепницькою) інформацією про факт порушення, яка базується на неперевірених фактах (носить характер припущення), анонімного клопотання.

5.4. Після надходження заяви щодо порушення Етичного Кодексу, норм академічної доброчесності або про можливість такого порушення, секретар Комісії повідомляє особу, стосовно якої порушено питання, про дату, час та місце проведення засідання Комісії.

5.5. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Етичного Кодексу університетської спільноти чи академічної доброчесності.

5.6. Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише членів комісій та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності.

5.7. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності або академічною Комісією з етики та управління конфліктами складається з таких етапів:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

5.8. Кожна особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Етичного кодексу, норм академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення Етичного кодексу, норм академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові пояснення, інші документи, або відмовитися від надання будь-яких пояснень;
- брати участь у дослідженні доказів порушення Етичного кодексу, норм академічної доброчесності.

5.9. Засідання Комісії вважають правоможним, якщо на ньому присутні не менш ніж дві третини її членів.

5.10. Комісія приймає рішення шляхом відкритого голосування. Рішення вважають прийнятним, якщо за нього проголосувало більш як половина присутніх на засіданні членів Комісії.

5.11. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

5.12. Рішення Комісії оформляють протоколом, який підписує Голова та секретар Комісії.

5.13. За результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин, Комісія впродовж двох робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення Етичного кодексу чи норм академічної доброчесності.

5.14. Висновок Комісії має складатися з наступних частин:

- у вступній частині зазначається дата та місце складання висновку, учасники процедури розгляду питання щодо порушення Етичного кодексу, норм академічної доброчесності та зміст заяви;
- описова частина має містити інформацію по суті питання, що було розглянуто Комісією;
- у мотивувальній частині зазначаються обставини та докази, які Комісія взяла до уваги;
- резолютивна частина має містити рекомендації для прийняття остаточного рішення ректором Університету.

5.15. У разі, якщо будь-який член Комісії не погоджується з висновком, йому надається право викладення окремої думки, що є невід'ємною частиною висновку.

5.16. Особу, стосовно якої розглядалось питання про порушення Етичного кодексу, норм академічної доброчесності, ознайомлюють з висновком Комісії, що вона засвідчує своїм підписом.

5.17. У разі незгоди з відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником або через представника на ім'я ректора у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. У разі надходження апеляції, ініціатором якої є здобувач вищої освіти, що навчається в Університеті, або співробітник Університету, розгляд апеляції здійснюється апеляційною комісією, створеною за наказом ректора.

5.18. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу ректора про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом та подаються на розгляд ректору (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності, рекомендація щодо розгляду питання про призначення виду академічної відповідальності Вченою радою, тощо).

Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час здійснення освітньо-наукової діяльності здійснюється передусім викладачами (в межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками кваліфікаційних робіт; факти порушення академічної доброчесності співробітниками Університету виявляються передусім посадовими особами закладу вищої освіти, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих вчених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова розглядає та затверджує Вчена рада Університету.

6.2. Зміни та доповнення до Положення про Комісії з академічної доброчесності і університетську Комісію з етики та управління конфліктами у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова вносяться у порядку, передбаченому п. 6.1 цього Положення.

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Номер змін	Дата	Сторінки зі змiнами	Перелік змiнених пунктів

АРКУШ ОБЛІКУ ПЕРІОДИЧНИХ ПЕРЕВІРОК

№ п/п	Дата	П.І.Б. й посада особи, що виконували періодичну Перевірку	Зміні підлягають	Підпис Що перевіряє